

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Bohumíra Žídka a soudkyň JUDr. Zuzany Ihnátové a JUDr. Šárky Žmolilové v právní věci žalobce **Stipro s.r.o.**, Za Drahou 1424, Valašské Meziříčí, zastoupeného JUDr. Janem Stančíkem, advokátem v Mikulůvce 141, Bystřička, proti žalovaným **1) MUDr. Vítu S.**, nar. xxx a **2) MUDr. Marii S.**, nar. xxx, oběma bytem xxx, oběma zastoupeným JUDr. Igorem Zmydleným, advokátem ve Valašském Meziříčí, Náměstí 94, o zaplacení částky **754.827,- Kč a 16.071,65 Kč s příslušenstvím a o vzájemné žalobě o 491.843,60 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně – pobočka ve Valašském Meziříčí č.j. 17C 217/2009-199 ze dne 25.5.2011,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se v odstavcích III, IV., VI. – VIII. **potvrzuje.**

II. Žalobce je povinen zaplatit žalovaným oprávněným společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení ve výši 61.596,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí advokátu JUDr. Igoru Zmydlenému.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovaným povinnost zaplatit žalobci společně a nerozdílně částku 334.137,- Kč s úrokem z prodlení (odstavec I. výroku), uložil žalovaným povinnost zaplatit žalobci společně a nerozdílně úroky z prodlení ve výši 15.464,90 Kč a úroky z prodlení ve výši 213,20 Kč (odstavec II. výroku), žalobu na zaplacení částky 420.690,- Kč s úrokem z prodlení z této částky za dobu od 14.3.2009 do zaplacení a úroky z prodlení ve výši 606,75 Kč a úroky z prodlení z částky 754.827,- Kč za dobu od 18.12.2008 do 11.3.2009 zamítl (odstavec III. výroku), uložil žalobci povinnost zaplatit žalovaným částku 254.070,- Kč s ročním úrokem z prodlení z částky 250.500,- Kč (odstavec IV. výroku), zamítl žalobu, kterou se žalovaní domáhali po žalobci zaplacení částky 237.773,60 Kč s úrokem z prodlení od 16.11.2009 do zaplacení (odstavec V. výroku), rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (odstavec VI. výroku), uložil žalobci povinnost zaplatit náklady státu ve výši 9.637,- Kč (odstavec VII. výroku), uložil žalovaným povinnost zaplatit společně a nerozdílně náklady státu ve výši 9.637,- Kč (odstavec VIII. výroku).

Rozsudek napadl včas podaným odvoláním žalobce, jeho odvolání směřovalo proti výrokům v odstavcích III. a IV. Žalobce je na rozdíl od okresního soudu přesvědčen, že jednostranné zápočty žalovaných ze dne 12.3.2009 a ze dne 19.1.2011 nemohly přivodit zánik části pohledávky uplatněné žalobcem co do výše 420.690,- Kč, neboť žalovaným nemohl platně vzniknout nárok na smluvní pokutu za pozdní předání díla. V předmětné smlouvě o dílo totiž nebyl smluvními stranami dohodnut žádný termín, kdy nejpozději mělo dojít k předání díla. Výklad okresního soudu, že zavázal-li se žalobce provést dílo do 31.7.2008, zavázal se k tomuto dni mít dílo bez vad a nedodělků provedeno, tj. ukončeno a předáno považuje za nesprávný. Smlouva o dílo užívá 3 různé pojmy – dokončení, provedení a předání. Každý z těchto pojmů znamená samostatný stav či samostatnou činnost, přičemž z povahy věci může mít každý z těchto samostatných stavů svůj vlastní časový termín splnění. Ze smlouvy plyne jasný předpoklad, že termín dokončení díla bude časově předcházet jak termínu převzetí díla, tak termínu provedení díla. Bod III.1 je nutno vyložit tak, že termín dokončení – 7/2008 se vztahuje pouze a jenom k faktickému stavu dokončení díla a nikoliv dále též k provedení díla či dokonce k předání díla. Za situace, kdy provedení díla předpokládá podle bodu VII.1 smlouvy jak dílčí stav dokončení díla, tak dílčí činnost předání díla, přičemž v bodu III.1 smlouvy je, co se týče termínu dokončení díla výslovně dohodnut pouze dílčí časový termín pro dokončení díla, tzn. že dílčí časový termín pro předání díla nezbytný pro zjištění výše smluvní pokuty nebyl smluvními stranami písemně sjednán. Stejný názor je vysloven také v rozsudku NS ČR sp. zn. 32Odo 1172/2003. Je nesprávné právní posouzení ohledně jednostranného zápočtu žalovaných ze dne 12.3.2009, z jazykového výkladu předmětného právního úkonu žalovaných nevyplývá žádné požádání o splnění dluhu jak to má na mysli ust. § 563 o.z. Rovněž je nesprávné právní posouzení soudem ohledně přiměřenosti slevy za zjištěné vady. V daném případě vyčíslil znalecký ústav náklady na odstranění vad ve výši 154.080,- Kč, včetně DPH a náklady na provedení prací za účelem dalšího hodnocení existence či neexistence vad ve výši 7.550,- Kč, včetně DPH, celkem 161.630,- Kč. Okresní soud však svou úvahou založenou na údajné závažnosti a

četnosti zjištěných vad, ceně oprav a výši ceny za dílo přiznal žalovaným částku ve výši 200.000,- Kč jako přiměřenou slevu z ceny díla. Toto navýšení považuje odvolatel za nesprávné a bezdůvodné. Hodnota nákladů na odstranění vad zjištěných znaleckým ústavem činila v porovnání s celkovou hodnotou díla 1%, žalobce již v předsoudním stádiu věci přistoupil zodpovědně k vyřizování vytknutých vad, na vlastní náklady nechal veškeré vytknuté vady několikrát prověřovat soudním znalcem z oboru stavebnictví, přičemž tento znalec nezjistil na provedeném díle takřka žádné vady. Žalovaní nerušeně užívají dílo na základě kolaudačního rozhodnutí, které nabylo právní moci již 14.11.2008, aniž by vady později zjištěné znaleckým ústavem jakkoliv bránily vydání kolaudačního rozhodnutí. Žalobce měl při realizaci díla ztížené podmínky, neboť žalovaní jednak požadovali po žalobci neobvykle vysoký počet změn oproti původní projektové dokumentaci a jednak se žalobce dozvídal o zásadních změnách díla od žalovaných pozdě. Je rovněž nesprávné právní posouzení okresního soudu, na jehož základě byla přiznána žalovaným částka 50.500,- Kč z titulu smluvní pokuty za prodlení žalobce s vyklizením staveniště. Ani sami účastníci řízení se nemohli shodnout jak na samotném vyklizení staveniště, tak na době, kdy mělo dojít k jeho vyklizení. Je nutno vidět též skutečnost, že sporný text smlouvy o dílo předložili jako první žalovaní, a proto by se v pochybnostech měla tato smlouva vykládat k jejich tíži. Žalobce nesouhlasí s názorem soudu, že ve vztazích, ve kterých je na jedné straně spotřebitel a na druhé podnikatel se neuplatní výkladové pravidlo, že neurčité formulace ve smlouvě je třeba vykládat v neprospěch té straně, která je ve smluvním ujednání užila poprvé, nýbrž ve prospěch spotřebitele. Okresní soud nesprávně vyhodnotil, že se předmětná stavební buňka nacházela na staveništi, ačkoliv tomu tak ve skutečnosti nebylo. Stavební slovník není pramenem českého práva, zákonná definice obsažená v § 3 odst. 3 stavebního zákona má přednost před právním předpisem nižší právní síly (nařízením vlády č. 591/2006 Sb.), je nutno dovodit, že se stavební buňka na staveništi nenacházela. Je rovněž nesprávné posouzení okresního soudu o tom, že lhůta uvedená v dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo k dokončení východního štítu fasády byla lhůtou k odstranění vady. Ve skutečnosti byla tato lhůta změnou smlouvy o dílo, která měla vliv na dobu předání díla a potažmo i na dobu vyklizení staveniště, neboť z jazykového dodatku č. 2 smlouvy plyne, že účastníci řízení považovali smluvní ujednání o dokončení východního štítu fasády za samostatné smluvní ujednání, v rámci kterého byla sjednána za tuto činnost samostatná cena 30.000,- Kč a od kteréhožto ujednání bylo dokonce možno odstoupit ze strany žalovaných. Pokud by se však mělo jednat dle názoru soudu o pouhou dohodu o lhůtě k odstranění vady, z povahy věci by byla vyloučena dohoda o samostatné ceně této práce, včetně práva žalovaných odstoupit od tohoto smluvního ujednání. Okresní soud se mimo jiné zabýval tím, zdali prodlení s předáním díla bylo zaviněno žalovanými, zejména z důvodu neobvykle vysokého počtu změn jimi požadovaných, dále z důvodu pozdního informování žalobce o změnách v prvcích stavby z důvodu prodlení spolupracovníků (dodavatelů) žalovaných, jakož i z důvodu vloupání žalovaných do objektu stavby. V daném případě posuzoval soud uvedené technické otázky vlastní činností, ačkoliv správně měl k jejich zodpovězení přizvat znalce z příslušného oboru, který by dokázal odborně správně zodpovědět, zdali mohly tyto skutečnosti mít vliv na termín předání díla. Žalobce požadoval toto znalecké posouzení již ve svém podání ze dne 12.3.2010, nebylo mu vyhověno, namísto toho si okresní soud nesprávně zodpověděl předmětné technické otázky pokaždé paušálně

sám tak, že v podstatě vždy žalobce mohl pracovat na plný výkon na jiných částech stavby. Tento obecný poukaz je však dle názoru žalobce nepřezkoumatelný, jednak z důvodu nedostatečných stavebnětechnických znalostí na straně soudu, jednak z důvodu bližšího neupřesnění, jaké konkrétní práce mohl žalobce za dané situace na stavbě provádět. Žalobce se domáhal zrušení rozsudku ve výroku III., IV., VI. až VIII. a vrácení věci zpět soudu k dalšímu řízení.

Žalovaní k podanému žalobcovu odvolání ve svém stanovisku sdělili, že mají za to, že jak žalobci, tak žalovaným bylo zcela zřejmé, kdy má být stavba ukončena a zároveň předána. Smluvní pokuta byla vázána na prodlení zhotovitele s předáním díla. Dle článku III.1 smlouvy o dílo se žalobce zavázal provést dílo v termínu, zahájení 5/2007, dokončení 7/2008. K tomuto datu se zavázal zhotovitel provést dílo bez vad a nedodělků. V tomto směru je správná argumentace soudu prvního stupně, je nepochybné, že vůle obou stran byla taková, že dílo má být předáno bez vad a nedodělků do uvedeného data, což vyplývá i z gramatického i logického výkladu uvedeného článku. Pokud žalobce tvrdí, že termín dokončení 7/2008 byl konkretizován toliko pro dílčí stav dokončení díla, tak tato skutečnost nemá jakoukoliv oporu v uzavřené smlouvě o dílo. Žalovaní mají za to, že doručením listiny označené jednostranný zápočet ze dne 12.3.2009 se stala platnou pohledávka dle ust. § 563 o.z. Podle obsahu dopisu z uvedeného dne lze jednoznačně konstatovat, že došlo k přesnému vyčíslení jednotlivých pohledávek, jejich výše a tímto nastaly účinky citovaným ustanovením předpokládané. Nad rámec toho byly soudu předloženy a doloženy opětovné výzvy k úhradě smluvních pokut a náhradě škody, včetně dodejek ze dne 15.3.2010 a pokud tedy došlo k novému uplatnění zápočtení dne 19.1.2011, tak došlo ke splnění všech předpokladů pro zánik části pohledávky uplatněné žalobcem žalobou co do výše 420.690,- Kč. K přiznané slevě z ceny díla ve výši 200.000,- Kč uvedli, že soud správně přihlédl k četnosti vad a množství vad a zároveň zhodnotil, že předpokladem řádného odstranění vad je také zjištění jejich příčiny, což způsobí další finanční náklady žalovaným a částka na odstranění těchto vad nemusí být totožná s částkou, ke které došel znalecký ústav. Ohledně staveniště uvedli žalovaní, že bylo ze strany žalobce fakticky vymezeno a ohraničeno, žalovaní k důkazu předložili fotografie, jak bylo staveniště fakticky vymezeno, je nepochybné možné je definovat jako místo, kde se provádí stavba nebo udržovací práce. Staveniště bylo označeno žalobcem. Je nepochybné, že materiál a stavební buňka, která byla ohraničena červenou páskou, tedy prostor staveniště žalobce užíval do dne 12.6.2009, kdy stavební buňka dle shodných tvrzení účastníků byla z tohoto místa odstraněna. Žalovaní navrhovali potvrzení napadeného rozsudku.

Proti výrokům v odstavcích I., II. a V. podali odvolání také žalovaní, avšak podáním ze dne 16.8.2011 vzali své odvolání v uvedeném rozsahu zpět. Částky stanovené v odstavcích I. a II. citovaného rozsudku žalovaní žalobci dne 28.7.2011 a 29.7.2011 uhradili.

Odvolací soud přezkoumával správnost rozhodnutí soudu prvního stupně v odstavcích III. a IV. a dále v odstavcích ohledně náhrady nákladů řízení. Odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

Žalobce požadoval zaplacení částky 754.827,- Kč jako doplatku za cenu díla, proti čemuž vznesli žalovaní námitku započtení své pohledávky z titulu smluvní pokuty ve výši 420.690,- Kč. Žalovaní vznesli námitku započtení také ohledně další částky do částky 754.827,- Kč jako ušlého zisku, což však okresním soudem nebylo přiznáno a těmito částkami (257.143,- Kč a 76.994,- Kč) se odvolací soud ani nebude zabývat. Podstatná je pohledávka z titulu smluvní pokuty ve výši 420.690,- Kč, která měla vzniknout za 85 dní prodlení s předáním díla. Mezi účastníky byl sporný výklad termínu „dokončení díla 7/2008“. Okresní soud správně vyhodnotil, že ujednání o smluvní pokutě ve smyslu § 544 občanského zákoníku není v rozporu s ust. § 517 o.z. V podaném odvolání a také v průběhu řízení před soudem prvního stupně žalobce namítal, že pojem použitý v bodě III.1 smlouvy o dílo provedení v termínu „zahájení 05/2007 – dokončení 07/2008“ neznamená, že měl žalobce předat dílo do 31.7.2008, naopak tvrdil, že dílčí časový termín pro předání díla nebyl smluvními stranami písemně sjednán. Žalobce poukazoval na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věci sp. zn. 32Odo 1172/2003. Odvolací soud považuje výklad termínu použitého ve smlouvě o dílo – provedení díla - zahájení 05/2007, dokončení 07/2008 za naprosto logický a správný, naopak výklad použitý žalobcem tak, jak je uveden v podaném odvolání má za příliš sofistikovaný. Žalobce v odvolání vykládá termíny dokončení, provedení a předání způsobem, který by v podstatě vylučoval použití těchto termínů ve smlouvě o dílo v běžných vztazích, neboť při uvedeném výkladu by si alespoň strana vůbec nemohla být jistá, zda a kdy bude dílo předáno či dokončeno. Přitom z obsahu ujednání pod bodem III smlouvy o dílo je dle názoru odvolacího soudu zcela zřejmé, že dílo mělo být dokončeno v červenci 2008, z čehož nemůže plynout jiný závěr než, že k 31.7.2008 mělo být předáno tak, aby žalovaný mohli takto dokončené dílo užívat. Lze souhlasit se závěrem okresního soudu, že zavázal-li se zhotovitel v bodě VII.1 smlouvy o dílo splnit svůj závazek provést dílo jeho řádným dokončením a předáním objednateli a byl-li termín dokončení sjednán na 7/2008, obsahovalo toto dokončení také předání díla právě do 31.7.2008. Při správnosti uvedeného závěru je také správný závěr okresního soudu, že žalovaní mají nárok na smluvní pokutu za požadovaných 85 dnů, smluvní pokuta sjednaná ve výši 0,05% za každý započatý den z prodlení tak představuje částku 420.690,- Kč. Okresní soud se správně vypořádal s námitkami žalobce, že prodlení s předáním díla jím nebylo zaviněno. Zde odvolací soud odkazuje na podrobně odůvodněný závěr okresního soudu uvedený v odůvodnění rozsudku na straně 18-20, se kterým se odvolací soud plně ztotožňuje. K odvolací námitce žalobce, že soud prvního stupně posuzoval bez znaleckého posudku technické otázky je nutno uvést, že se v případě posouzení, zda prodlení s předáním díla bylo či nebylo zaviněno žalobcem nejednalo o skutečnosti, k nimž je třeba odborných znalostí. Okresní soud správně uvedl, že ani znaleckým posudkem nemohlo být zjištěno, z jakého důvodu nebylo na stavbě více pracovníků a nebyl upraven harmonogram prací požadavkům investora. Žalobce neprokázal, že by změny v prvcích stavby, případné prodlevy spolupracovníků žalovaných způsobily prodlení žalobce s předáním díla. Okresní soud se správně vyrovnal s žalobcovými námitkami, proč žalobce nemohl pracovat na plný výkon (viz. odůvodnění strana 19).

K odvolatelově námitce, že jednostranný zápočet žalovaných ze dne 12.3.2009 neměl náležitosti výzvy ke splnění dluhu uvádí odvolací soud následující. Okresní soud správně vyhodnotil dopis datovaný dne 12.3.2009 jako projev vůle žalovaných

k zaplacení částky 754.827,- Kč ze strany žalobce. Dne 13.3.2009 se pohledávka žalovaných stala splatnou, u jednání dne 19.1.2011 byl do sféry dispozice žalobce předán zápočet této pohledávky vůči pohledávce žalobce. Je správný závěr okresního soudu, že pohledávky se střetly dne 13.3.2009.

Vzájemnou žalobou uplatnili žalovaní nárok na zaplacení slevy z ceny díla ve výši 239.960,- Kč, náhradu nákladů na vypracování znaleckého posudku, kterým byly zjišťovány vady díla ve výši 3.570,- Kč, smluvní pokutu ve výši 52.500,- Kč a další nároky – smluvní pokutu ve výši 94.000,- Kč, náhradu škody ve výši 19.570,- Kč a ve výši 82.063,60 Kč. Poslední vyčíslené nároky soud prvního stupně neuznal jako odůvodněné a odvolací soud se jimi dále ani nebude zabývat. Ohledně slevy díla žalobce namítal v podaném odvolání, že dle znaleckého posudku náklady na odstranění vad díla jsou nižší než přiznaná sleva ve výši 200.000,- Kč. Z vypracovaného znaleckého posudku byly zjištěny vady na díle tak, jak jsou uvedeny na straně 25 odůvodnění, znalec vyčísлил náklady na odstranění vad ve výši 154.080,- Kč, u tří vad vyčísлил pouze prozatímní náklady ve výši 7.500,- Kč. Závěry znaleckého posudku nebyly žádným relevantním způsobem zpochybněny. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěrem okresního soudu, který přihlédl k počtu vad, k projevům vad v 9 místnostech, na všech oknech, na fasádě, na vstupním schodišti, k závažnosti některých vad funkčních a estetických a k nutnosti sledovat do budoucna některé vady a stanovil jako přiměřenou slevu z díla ve výši 200.000,- Kč. Vzhledem k rozsahu provedeného díla, jeho ceně a počtu a charakteru zjištěných vad považuje odvolací soud tuto částku za zcela přiměřenou. Neobstojí žalobcova námitka, že dosud vyčíslené náklady na odstranění vad jsou nižší než oněch 200.000,- Kč. Je nutno mít na zřeteli, že ve výši slevy by měla být promítnuta újma objednatele, kdy nebylo splněno jeho očekávání na bezvadné dílo.

K žalobcově odvolací námitce, že soud prvního stupně nesprávně posoudil, co je v daném případě stavenišťem, z čehož plyne neoprávněnost nároku žalovaných na smluvní pokutu za prodlení žalobce s vyklizením staveniště, uvádí odvolací soud, že okresní soud se s tímto pojmem vypořádal zcela náležitě, stavenišťem je v souladu s § 3 odst. 3 místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce, okresní soud správně aplikoval § 2 odst. 3 vládního nařízení č. 591/2006 Sb., a přílohu 1 vládního nařízení, ze kterého vyplývá povinnost zhotovitele ohladit či jinak zabezpečit staveniště, přičemž v daném případě tak učinil žalobce. Okresní soud zcela logicky jako staveniště charakterizoval nejen plochu či prostor určený k zastavění, ale také prostor pro zařízení staveniště, tj. pro uskladnění materiálu či jinou stavební činnost. Nelze mu vytknout, že vycházel z charakteristiky uvedené ve stavebním slovníku. Odvolací soud souhlasí se závěrem okresního soudu, že nedokončený východní štít fasády je vadou díla (východní štít fasády nebyl dodatkem č. 1 vyňat ze smlouvy o dílo), skutečnost, že dokončení východního štítu fasády mělo být provedeno ve lhůtě do 31.5.2009 nemění nic na povinnosti žalobce vyklidit staveniště tak, jak bylo ujednáno ve smlouvě o dílo pod bodem V.6, tj. do 5 dnů od převzetí díla objednatelem. Žalovaným tak vznikl nárok na smluvní pokutu vyčíslenou okresním soudem ve výši 50.500,- Kč.

Odvolací námitky žalobce nebyly shledány důvodnými a napadené rozhodnutí bylo v souladu se shora uvedenými závěry potvrzeno jako věcně správné, a to včetně nákladových výroků.

Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení je odůvodněn st. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaní byli v odvolacím řízení procesně úspěšní, mají proto právo na náhradu nákladů účelně vynaložených. Tyto náklady představuje odměna advokáta, která z předmětu tohoto řízení, tedy částky 964.760,- Kč činí 50.800,- Kč (§ 3 vyhlášky č. 484/2000 Sb. ve znění účinném od 1.3.2012, za použití přechodných ustanovení čl. II vyhlášky č. 64/2012). Advokát požadoval odměnu pouze ve výši 50.730,- Kč a odvolací soud zastává zásadu, že přiznává odměnu pouze v té výši, kterou advokát požaduje, pokud ji tímto způsobem vyčíslí. Spolu s paušální náhradou výdajů za dva úkony právní pomoci dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. činí částka 51.330,- Kč, zvýšeno o 20% z daně z přidané hodnoty představují účelně vynaložené náklady na straně žalovaných částku 61.598,- Kč. Žalobci bylo uloženo je žalovaným zaplatit ve lhůtě stanovené v souladu s § 160 odst. 1 o.s.ř. a platební místo bylo stanoveno v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **není** přípustné dovolání, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu ve Vsetíně – pobočka ve Valašském Meziříčí dospěje odvolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 16. března 2012

JUDr. Bohumír Žídek, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Tereza Polášková